

การออกแบบระบบควบคุมพัสดุคงคลังของกองทัพอากาศซึ่งใช้งานกับเครื่องคอมพิวเตอร์

เรืออากาศโทหญิง พิไลวรรณ ภัทรเสน

002070

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาความหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต

แผนกวิชา วิศวกรรมคอมพิวเตอร์

บัณฑิตวิทยาลัย สาขาวิชกรัมมธรรมวิทยาลัย

พ.ศ.๒๕๖๐

๑๖๗๐๙๐๖

Design of a Computerized Inventory Control System for Royal Thai Air Force

Flying Officer Pilaiwan Puttarasena

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirement
for the Degree of Master of Science
Department of Computer Engineering
Graduate School
Chulalongkorn University
1978

หัวขอวิทยานิพนธ์	การออกแบบระบบควบคุมพัสดุคงคลังของห้องพักอาศัยในงาน กับเครื่องคอมพิวเตอร์
โดย	เรืออากาศโท หญิง พิไควรรัม ภัทรเสน
แผนกวิชา	วิศวกรรมคอมพิวเตอร์
อาจารย์ที่ปรึกษา	ศาสตราจารย์ พลอากาศตรี ดร. พิสุทธิ์ ฤทธาคันธ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุญาตให้นับว่าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร. วิเศษ ประจวบเมฆะ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สวัสดิ์ แสงบางปลา)

..... กรรมการ

(ศาสตราจารย์ พลอากาศตรี ดร. พิสุทธิ์ ฤทธาคันธ์)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ไกรวิชิต คันธเนช)

..... กรรมการ

(อาจารย์ วนิศา เทมະกุล)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การออกแบบระบบควบคุมพัสดุคงคลังของกองทัพอากาศซึ่งใช้งานกับเครื่องคอมพิวเตอร์
ชื่อนิสิต	เรืออากาศโท หญิง พิไลาวรรณ กัตรเสน
อาจารย์ที่ปรึกษา	ศาสตราจารย์ พลอากาศตรี ดร.พิสุทธิ์ ฤทธาภานี
แผนกวิชา	วิศวกรรมคอมพิวเตอร์
ปีการศึกษา	๒๕๖๐

นทกคีย์

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ กล่าวโดยทั่วไปแล้วในส่วนที่เป็นการวิจัยแบบพัฒนา จะเป็นการกล่าวถึงการบริหารงานด้านระบบการส่งกำลังบำรุงของกองทัพอากาศ และการจัดหน่วยของคลังใหญ่ต่าง ๆ ในส่วนที่เป็นการวิจัยเชิงวิชาศาสตร์ จะเป็นการกล่าวถึงหลักการและทฤษฎีของระบบการบริหารด้านระบบพัสดุคงคลัง ซึ่งมุ่งเน้นในเรื่องของการคำนวณหาค่าปริมาณการสั่งซื้อพัสดุคงคลังอย่างประยุกต์ และจุดสั่งพัสดุเป็นประการสำคัญ ในส่วนที่นำคอมพิวเตอร์เข้ามาประยุกต์ในด้านการบริหารงานพัสดุคงคลังนั้น ได้ให้การจำลองผลเพื่อหาปริมาณการขาดพัสดุคงคลังของคลังใหญ่ต่าง ๆ นอกจากนี้ยังได้ทำการออกแบบและเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อจัดทำแฟ้มข้อมูลหลัก กับแฟ้มข้อมูลใหม่ที่จะทำการเปลี่ยน - แปลงข้อมูลให้สนับสนุน และถูกต้องตามสภาพการเบิก จ่าย พัสดุคงคลังอยู่ตลอดเวลา ซึ่งจะช่วยให้ระบบบริหารงานด้านพัสดุคงคลังของคลังใหญ่ต่าง ๆ ของกองทัพอากาศได้มีความสอดคล้องเร็วขึ้นกว่าระบบเดิมที่ไม่ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ในส่วนที่เป็นขอเสนอแนะก็ได้แนะนำให้กองทัพอากาศได้ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เข้ามาร่วมในการบริหารงานด้านพัสดุคงคลังของแต่ละคลังใหญ่ของกองทัพอากาศทั้งหมด ทั้งนี้ เพื่อลดปริมาณที่เป็นพัสดุไว้ก่อตุ้นลงได้

Thesis Title Design of a Computerized Inventory Control
 System for Royal Thai Air Force

Name Flying Officer Pilaiwan Puttarasena

Thesis Adviser Professor Dr. Bhisudh Riddhagni

Department Computer Engineering

Academic Year 1977

Abstract

Generally, the descriptive part of this thesis describes the Logistics System and the Depot Management of the Royal Thai Air Force. In the Scientific part will be shown the theory and principle of Inventory Control System and Depot Management, which emphasize Economic Ordering Quantity Model and Reorder point. Computer Application for Inventory Control was designed by using Simulation's method to compute stockout item in the depot. In designing the Inventory Control System the Master file and transaction file were updated. This automated Inventory Control System will provide fast and correct requisition with higher efficiency than the manual system. It is recommended that the Royal Thai Air Force uses the computer to help solving the Inventory Control problem and other complicated problems to reduce the critical items.

กิตติกรรมประภาค

กองทัพอากาศ เป็นกองทัพเทคนิคที่มีการบริหารทรัพยากรอย่างกว้างขวาง ซึ่ง
ให้แก่ คน เงิน วัสดุสิ่งของและการจัดค่าเนินงาน ในค้านการบริหารทรัพยากร ใน
เรื่องของวัสดุสิ่งของนั้นนับว่ามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งอย่างหนึ่ง เพราะวัสดุสิ่งของ
ที่กองทัพอากาศมีหรือใช้นั้น บางชนิดมีค่าและราคาเป็นเงินหลายร้อยล้านบาท ซึ่งใน
เครื่องบินที่หันสมัยในปัจจุบัน ซึ่งจำเป็นที่กองมีการบำรุงรักษา และการใช้สักูตรฯ
ที่จะมาสนับสนุนอยู่มากมาย ซึ่งคลังใหญ่ค้าง ๆ ในสายยุทธบริการทั้งหลายจะต้องพึง
จัดหา เก็บรักษา และแจกจ่ายให้กับหน่วยบุคคลต่าง ๆ อย่างพอเพียงและทันเวลา
ด้วย ซึ่งปัญหาที่ค้าง ๆ ในค้านของระบบพัสดุคงคลังของแต่ละคลังใหญ่นั้น มักจะเกิด
ปัญหาค้านพัสดุวิกฤต (critical item) ขึ้นมาก คันนั้นผู้เชียนวิทยานิพนธ์จึงเห็นว่า
ในปัจจุบันนี้ เครื่องคอมพิวเตอร์ ได้เข้ามามีบทบาทในการปฏิบัติงานอย่างมากมาที่จะ
ช่วยลดภาระ และการปฏิบัติงานบางอย่างที่บุคคลต้องเสียเวลาอย่างมาก ซึ่ง
การบริหารค้านพัสดุคงคลังของกองทัพอากาศในปัจจุบันนี้ มักจะเกิดข้ออยุ่งยาก
สลับซับซ้อนค้าง ๆ เหล่านี้เกิดขึ้น จึงนำที่จะได้ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เข้ามาช่วย
ในการปฏิบัติงานเป็นอย่างยิ่งที่จะทำให้ลดข้ออยุ่งยากค้าง ๆ เหล่านี้ได้ คันนั้นผู้เชียน
วิทยานิพนธ์จึงได้เลือกหัวข้อวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ เป็นการศึกษาและรายงานขั้นสุดท้าย
ของหลักสูตรปริญญาโทด้านวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ของผู้วิจัย ซึ่งเห็นว่าจะมีประโยชน์
คือกองทัพอากาศเป็นอย่างมาก

เนื่องจากผู้วิจัย ได้เข้ามาอยู่ในกองทัพอากาศได้ไม่ถี่วัน คันนั้นการเขียน
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จึงทำให้ผู้วิจัย ต้องใช้ความวิริยะอุตสาหะและพยายามเป็นอย่างยิ่ง
ในการศึกษาวิจัยถึงสภาพและระบบงานบริหารค้านคงคลังพัสดุของกองทัพอากาศ
ตลอดจนการออกแบบระบบงานค้านคงคลังพัสดุของกองทัพอากาศ โดยใช้เครื่อง
คอมพิวเตอร์ ซึ่งขณะนี้กองทัพอากาศกำลังมีเครื่องคอมพิวเตอร์ขนาดกลางไว้ใช้ใน

ราชการแล้ว ก็อาจจะช่วยลดภาระและปัญหาซื้อยุ่งยากต่าง ๆ ของคลังใหญ่ค้าง ๆ ลงได้เป็นอย่างมากที่เดียว คันนั้นผู้วิจัย จึงได้เน้นในด้านการออกแบบระบบงานคอมพิวเตอร์เพื่อช่วยในการ Update ข้อมูลค้าง ๆ เป็นประการแรกก่อน หันนี้จะทำให้ลดปัญหาภารกิจซื้อยุ่งยากของคลังใหญ่ค้าง ๆ ลงได้

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สามารถที่จะสำเร็จลงได้ เพราะ ท่านศาสตราจารย์ พลอากาศตรี ดร.พิสุทธิ์ ฤทธาภรณ์ ผู้มีความสามารถด้านวิจัยระบบและคำนวณ สถาบันวิจัยและพัฒนาการกองทัพอากาศ โดยเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งท่านได้ก่อรูปแบบนี้ ศึกษาและตรวจสอบแก้ไขจนสำเร็จลุล่วงไปได้เป็นอย่างดี ซึ่งผู้เขียนวิทยานิพนธ์ขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างมาก นอกจากนี้ผู้วิจัย ท่องขอขอบพระคุณ นราวาอาภาร์เอก สันธรรมคน ทุมนานนท์ และนราวาอาภาร์โท สมชัย มนิจลิน แห่งกรมสื่อสารทหารอากาศ ที่ได้ก่อรูปให้ข้อมูลค้าง ๆ ในการทำวิทยานิพนธ์รังนี้ อีก ๒ ท่าน ที่ผู้วิจัย ท่องขอขอบพระคุณไว้ค่ายก็คือ นราวาอาภาร์โท ดร.ชุลิก มีสัจจิ แห่งศูนย์วิจัยระบบและคำนวณ สถาบันวิจัยและพัฒนาการกองทัพอากาศ และนราวาอาภาร์โท สุนทร ชาประไฟ แห่งกรมส่งกำลังบำรุงทหารอากาศ ซึ่งได้ก่อรูปแบบนี้และให้ยืมเอกสารค้นคว้าตลอดจนจากประสบการณ์ในการทำงานของท่าน นอกจากนี้ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ค้าง ๆ ตลอดจนบุคลากร อีกหลายท่านซึ่งมิได้กล่าวนามไว้ ณ ที่นี่ ที่ได้ให้ข้อมูล หนังสือค้นคว้า เอกสารต่าง ๆ และการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์วิ่งโปรแกรม ตลอดจนผู้ให้กำลังใจอย่างแท้จริง ท่าให้ผู้วิจัย ได้ทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปค่ายคือ ทุกประการ ซึ่งผู้วิจัย ท่องขอขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสสัมภาษณ์คุยกัน。

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๒
กิจกรรมประจำ.....	๓
รายการตารางประจำ.....	๔
รายการภาพประจำ.....	๕
 บทที่	
๑. บทนำ.....	๙
๑.๑ กล่าวโดยทั่วไป.....	๙
๑.๒ ความเป็นมาของมัชชา.....	๖
๑.๓ วัตถุประสงค์และขอบเขตของการวิจัย.....	๘
๑.๔ ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย.....	๘
๑.๕ การดำเนินการวิจัย.....	๙
๑.๖ คำนิยามศัพท์.....	๙
๒. ระบบบริหารงานและการควบคุมพัสดุคงคลังของกองทัพอากาศ	๑๙
๒.๑ การจัดหน่วยค้านคงคลังพัสดุของกองทัพอากาศ.....	๑๙
๒.๒ แผนผังการจัดหน่วยของคลังในกองทัพอากาศ.....	๒๓
๒.๓ หน้าที่ของคลังค้าง ๑.....	๒๕
๒.๔ การดำเนินงานของคลังพัสดุคงคลัง ๑.....	๒๕
๓. ระบบการควบคุมพัสดุคงคลัง.....	๒๖
๓.๑ แบบจำลองการควบคุมพัสดุคงคลังทั่วไป.....	๒๖

๓.๒ ระบบพัสดุคงคลังอย่างไม่สมบูรณ์.....	๙๒
๔. การวิเคราะห์และการออกแบบระบบควบคุมพัสดุคงคลังของห้องห้ามการซื้อขายงานกับเครื่องคอมพิวเตอร์.....	๕๕
๔.๑ ก้าวที่ว้าไป.....	๕๕
๔.๒ การเก็บข้อมูล.....	๕๕
๔.๓ การวิเคราะห์ข้อมูล.....	๕๕
๔.๔ การคำนวณหาจุดสัมผัชชื่อ และปริมาณการสั่งซื้ออย่างประยัติ	๖๕
๔.๕ การจำลองผล.....	๗๘
๔.๖ การออกแบบระบบควบคุมพัสดุคงคลัง.....	๗๘
๕. บทสรุปและขอเสนอแนะ.....	๘๒
๕.๑ บทสรุปท้าย.....	๘๒
๕.๒ ขอเสนอแนะ.....	๘๓
บรรณานุกรม	๙๕
ภาคผนวก	๙๖
ประวัติการศึกษา	๙๗

รายการตารางประกอบ

รายการที่	หน้า
๓.๑ แสดงการหาปริมาณการสั่งพัสดุคงคลังอย่างประยัคต์โดยวิธี Trial and Error.....	๓๙
๔.๑ แสดงการจัดกลุ่มความต้องการแบบเตอร์ชนาคเล็ก ในช่วงทุก ๙๕ วัน.....	๖๐
๔.๒ แสดงการหาความถี่ของความต้องการแบบเตอร์ในแต่ละชั้น....	๖๙
๔.๓ แสดงการหาค่ามาร์โนนเลขพิเศษ และความแปรปรวน.....	๖๙
๔.๔ แสดงการหาค่า Probability density function	๖๘
๔.๕ แสดงการหาค่า Chi-Square	๖๘
๔.๖ แสดงการหาค่าความถี่ล้มพหุร์และความถี่สะสม.....	๗๐

รายการภาพประกอบ

หัวที่	หน้า
๒.๑ รายงานการเบิกจ่ายพัสดุระหว่างคลังให้ คลังฐานนิน คลังหน่วย คลังยอด และหน่วยซื้อใช้งานต่าง ๆ ในกองทัพอากาศ.....	๔๔
๓.๑ แสดงแนวความคิดในเรื่องระดับพัสดุคงคลังเฉลี่ย.....	๕๕
๓.๒ แสดงความแปรเปลี่ยนของราคากลั่นหาพัสดุ.....	๖๖
๓.๓ แสดงความแปรเปลี่ยนของราคากีบรักษาพัสดุคงคลัง.....	๗๗
๓.๔ แสดงความแปรเปลี่ยนของราคางัดคงคลังหั้งหมก.....	๗๘
๓.๕ แสดงถึงพัสดุคงคลังที่มีปริมาณการใช้อย่างต่ำสำหรับเวลาอรอับ พัสดุคงที่.....	๗๙
๓.๖ แสดงการแจกแจงแบบบูนฟอร์ม.....	๘๐
๓.๗ แสดง Exponential density function และ Cumulative distribution function	๘๐
๓.๘ แสดงการแจกแจงแกนนำ เมื่อ มีค่าคงที่	๘๑
๓.๙ แสดงระดับพัสดุคงคลังซึ่งไม่มีระดับสูงสุดพัสดุปลอกภัย.....	๘๒
๓.๑๐ แสดงจุดสั่งพัสดุ ระดับพัสดุสูงสุดปลอกภัย และ Stockout Level	๘๒
๓.๑๑ แสดงจำนวนรอยละ ที่ยอมให้เกิดพัสดุขาดจากคลัง.....	๘๓
๓.๑๒ แสดงจำนวนพัสดุคงคลังเฉลี่ย จุดสั่งพัสดุ จำนวนพัสดุที่คาดว่า ท่องกระระหว่างช่วงเวลาอรอับพัสดุ.....	๘๔
๔.๑ ผังงานการคำนวณหาจุดสั่งซื้อพัสดุ และปริมาณการสั่งซื้อพัสดุอย่าง ประยศ.....	๘๕
๔.๒ กราฟแสดงความถี่สะสมคิดเป็นรอยละ.....	๙๗
๔.๓ ผังงานแสดงการจำลองผล (Simulation).....	๙๘

หัวที่		หน้า
๔.๔	ผังงานแสดงระบบการสร้าง Master File.....	๗๘
๔.๕	ผังงานโปรแกรมคอมพิวเตอร์สร้าง Master File.....	๘๐
๔.๖	ผังงานโปรแกรมคอมพิวเตอร์สร้าง Transaction File	๘๑
๔.๗	ผังระบบงานการ Update Master File	๘๒
๔.๘	ผังงานโปรแกรมคอมพิวเตอร์ Update File.....	๘๕
๔.๙	ผังระบบงานการ ADD และ DELETE FILE	๘๖
๔.๑๐	ผังงานโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ADD และ DELETE FILE	๘๑